

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА

ЦЕНТР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами анкетування
здобувачів вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
які навчаються за освітньо-професійною програмою
053 «Психологія»

Одеса -2023

1. Загальна інформація про дослідження і респондентів

Метою анкетування було вивчення думки здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу в ОНУ імені І.І. Мечникова. Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та одним із механізмів реалізації студентоцентрованого навчання. Опитування здобувачів вищої освіти є анонімним і проводилось онлайн.

Анкетування проведено у II семестрі 2022-2023 навчального року. Учасники анкетування – здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою (ОПП) 053 «Психологія». Опитування проводилось за анкетами: «Якість освітньої програми», «Якість освіти». Бланк анкети «Якість освітньої програми» містив 8 запитань стосовно змісту освітньо-професійної програми. Бланк анкети «Якість освіти» містив 34 запитання, три з яких – відкриті.

Аналіз відповідей респондентів здійснювався в цілому за освітньо-професійною програмою.

2. Результати опитування за анкетною «Якість освітньої програми»

В опитуванні взяли участь 126 здобувачів вищої освіти, які навчаються на всіх курсах бакалаврату за освітньо-професійною програмою «Психологія». Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості змісту освітньо-професійної програми представлено у таблиці 1.

Таблиця 1

Оцінювання якості змісту ОПП «Психологія» здобувачами вищої освіти
(у відсотках)

№		Так (%)	Ні (%)
1	Чи реалізовується за Вашою ОП вільний вибір дисциплін?	89,7	10,3
2	Чи достатній обсяг практичної підготовки, закладений в ОП Вашої спеціальності?	80,2	19,8
3	Чи порушується, на Вашу думку, логіка викладання дисциплін ОП вашої спеціальності?	12,2	87,3
4	Чи зустрічається дублювання змісту навчального матеріалу дисциплін ОП вашої спеціальності?	18,2	81,8
5	Чи співпали Ваші очікування щодо ОП Вашої спеціальності з її реальним змістом?	91,3	8,7

Аналізуючи відповіді здобувачів освіти на питання анкети щодо відповідності змісту освітньо-професійної програми їхнім очікуванням, слід зазначити, що високий відсоток респондентів (91,3%) дали позитивну відповідь, що є підтвердженням високої якості змістової складової освітньо-професійної програми.

Досліджуючи відповіді здобувачів на запитання анкети, можна зазначити, що 89,7 % опитаних здобувачів освіти відповіли, що в процесі реалізації освітньої програми здійснюється вільний вибір начальних дисциплін, а 80,2 % респондентів вважають достатнім обсяг практичної підготовки.

Окрім того, 81,8 % опитуваних вказали на відсутність дублювання змісту навчальних дисциплін. 87,3% респондентів відзначили відсутність порушення логіки викладання дисциплін, що також підтверджує достатньо високий рівень якості змістового складника освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти в процесі опитування надали свої пропозиції щодо формування індивідуальних траєкторій навчання. Основна вимога стосувалася збільшення кількості дисциплін професійно-практичної підготовки. Здобувачі старших курсів роблять акцент на

додаванні у спецкурси дисциплін психотерапевтичного спрямування. Поряд із цим надійшли поодинокі пропозиції виключити з освітньо-професійної програми переважно обов'язкові навчальні дисципліни загальної підготовки, наприклад «Філософія», «Політологія», «Фізична культура». Спостерігається також відмінність оцінювання здобувачами важливості отримання тих чи інших знань в рамках освітньо-професійної програми. Наприклад, хтось вважає дисципліни «Психологія управління» та «Організаційна психологія» дублюванням, а інші рекомендують розширити ці дисципліни за рахунок вибіркового дисциплін даного спрямування. Водночас, більша кількість респондентів вважає, що всі дисципліни є потрібними і не бачать необхідності вилучати якісь з них.

За результатами опитування сформовано пропозиції щодо поліпшення змістового складнику освітньо-професійної програми:

- посилити роботу із студентами молодших курсів щодо інформування про важливість формування soft-skills дисциплінами загальної підготовки;
- розглянути можливість посилення практичної підготовки з дисциплін професійного спрямування та збільшення кількості годин, які відводяться на проведення практичних занять;
- вивчити питання щодо доцільності оптимізації переліку вибіркового дисциплін з урахуванням пропозицій здобувачів вищої освіти.

3. Результати опитування за анкетною «Якість освіти»

В опитуванні взяли участь 120 здобувачів вищої освіти, які навчаються на бакалавраті за освітньо-професійною програмою «Психологія». Запитання анкети «Якість освіти» розподіляються за такими блоками: участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освітньої програми, якість оцінювання результатів навчання, якість викладання, організація та загальна підтримка освітньої програми.

Відповіді здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня на питання блоку «Участь у забезпеченні якості освітньої програми» засвідчили, що переважна більшість здобувачів, які взяли участь в опитуванні, вважають, що тією чи іншою мірою вони, все ж таки, можуть впливати на визначення змісту освітньої програми. Так, з твердженням «Здобувачі освіти мають можливість бути залученими до забезпечення якості освіти» цілком погодились 80,2% респондентів, частково погодились - 15,0% опитаних. Також 83,3 % опитаних здобувачів вищої освіти згодні з тим, що мають можливість вільно обирати вибірково навчальні дисципліни, 10,7% частково з цим згодні. Вважають, що мають можливість впливати на зміст (набір дисциплін) освітньої програми, за якою навчаються, 66,7% опитаних студентів, 17,3% частково з цим погоджуються, 16,0% вважають, що не мають такої можливості. З твердженням, що мають можливість оцінювати роботу викладачів цілком згодні 58,8% опитаних здобувачів, частково згодні 22,2%, не згодні -19%. Такі результати свідчать про те, що рівень залученості здобувачів вищої освіти до процесів забезпечення якості освіти та інформування їх щодо управлінських рішень, прийнятих за результатами опитувань, ще потребує свого вдосконалення.

Результати анкетування за блоком запитань «Якість оцінювання результатів навчання» засвідчили, що 79,2% респондентів вважають способи і методи оцінювання результатів навчання справедливими, 14,9% опитаних студентів частково згодні з цим твердженням. 71,8% опитаних здобувачів зазначили, що отримують детальний відгук (зворотній зв'язок) про свою роботу, частково з цим згодні 22,2% студентів. 62,3% респондентів цілком згодні, що отримують цей відгук швидко, 27,8% згодні частково. 57,8% відмітили, що цей відгук допоміг їм прояснити ті речі, які вони не розуміли, 26,7% частково згодні з цією думкою. 85% опитаних здобувачів указали, що під час навчання загальне ставлення викладачів до них було об'єктивним і неупередженим, 19% респондентів з цим згодні частково.

Оцінювання блоку «Якість викладання» здійснюється з метою дослідження рівня якості викладання, видів інформаційних ресурсів, які супроводжують цей процес, а також

дотримання принципів академічної доброчесності. В цілому анкетування за даним блоком показало, що високий відсоток здобувачі вищої освіти вважають викладачів за своєю освітньою програмою висококваліфікованими та компетентними (90,0%), і частково погоджуються із цими твердженнями 6,7% респондентів. Щодо організації та підготовки до занять викладачами, то 82,3% студентів погоджуються з твердженням, і 9,7% частково погоджуються. 79,1% здобувачів вважають, що отримують достатньо підтримки і корисних порад щодо свого навчання, 12,6% погодились з цим частково. Швидкий контакт з викладачами, коли виникає така необхідність відбувається у 69,4% студентів, та 20,6% частково погоджуються з цим твердженням. Вважають корисними настанови та вичерпні консультації, щодо навчання у разі необхідності 61,8%, 15,2% - частково згодні. Високий відсоток студентів (78,2%) вважає що навчання належним чином готує до сучасної кар'єри за спеціальністю та 11,4% здобувачів частково погоджуються із цим твердженням. Відповідно до застосування викладачами різноманітних викладацьких методик для забезпечення ефективності навчання, якісно пояснюють матеріал та належним чином забезпечують методично самостійну роботу – 74,28% респондентів повністю згодні і 18,8% частково згодні з цим твердженням.

Відповідно до блоку «*Організація та загальна підтримка освітньої програми*», 75% студентів вважають частку навчального часу, яка відведена на самостійну роботу достатньою, а необхідні навчальні ресурси є доступними – 73,7%. 86,7% здобувачів зазначають, що в них є стабільний доступ до мережі Інтернет для пошуку необхідних матеріалів. Тільки 50% здобувачів вважають свій розклад занять є ефективним та зручним, 24% респондентів підтверджують це лише частково. При цьому більшість 75% опитуваних (31% – частково) визнають, що комунікація між здобувачами і представниками факультету є достатньо ефективною, вони мають доступ до важливої інформації і даних щодо власних навчальних курсів та успішності (73,3% - так, 24% - частково). Ознайомлені з порядком оскарження результатів заліків, іспитів – 86,8% і 10,2% частково погоджуються із цим твердженням. Ознайомлені з порядком перескладання заліків, іспитів – 88,2% і 9,8% частково погоджуються із цим твердженням. 94,2% студентів ознайомлені з процедурою реагування університету на порушення академічної доброчесності і з процедурою врегулювання конфліктних ситуацій в університеті (89,4%). Ознайомлені з роботою психологічної служби університету – 68,4% респондентів, не ознайомлені 16,2%, частково – 15,4%. Ці результати відображають загалом позитивну оцінку студентів щодо організації та загальної підтримки освітньої програми.

Серед сильних сторін університету здобувачі вищої освіти відмітили професіоналізм, компетентність і кваліфікацію викладачів, якісне проведення занять, доброзичливість ставлення викладачів до студентів, якісну освітню програму профільних предметів, можливість обирати дисципліни та їх наповнення, індивідуальний підхід, використання елементів дистанційного навчання (змішана форма), активне студентське життя.

До слабких сторін університету здобувачі вищої освіти віднесли недостатнє матеріально-технічне забезпечення, періодичні проблеми з адаптацією до розкладу занять, маленькі перерви на відпочинок.

Рекомендації за результатами анкетування

1. Посилити роботу щодо поінформованості здобувачів вищої освіти про можливості залучення і шляхи впливу на забезпечення якості освітньо-професійної програми
2. Інформувати здобувачів вищої освіти стосовно змін, що вносяться до ОП на основі результатів анкетування.
3. Довести до відома НПП, адміністрації факультету та робочої групи ОП результати анкетування для обговорення з метою подальшого вдосконалення та підвищення якості реалізації освітньої програми.
4. Провести на кафедрах методичні семінари з проблеми застосування в освітньому процесі інноваційних технологій навчання.
5. Посилити стан методичного забезпечення самостійної роботи здобувачів з навчальних дисциплін.

6. Розглянути можливість врахування потреб здобувачів під час складання розкладу.